

Kompromis. Landstinget har selv forskjellige Gange benyttet den dertil. Der har været Seiligheder, hvor man ikke har brugt Formen „passerer“; Sagen er derefter gaaet til det andet Thing, og der har man sat en hel Mængde „passerer“ ind; den er saa kommet tilbage til Landstinget, og her har man da udtalt, at man vel ikke fandt, at der var Grund til disse Forbehold, men da Landstinget tidligere havde udtalt, hvorledes det opfattede Spørgsmaalet, var der ikke Noget til Hinder for, at man, da man vidste, hvad man mente dermed, lod „passere“ staa, da man derved fik en Ende paa Sagen. Men selv i disse Motiveringer har der jo ligget en Anerkjendelse af, at „passere“ betyder Noget. Det er som sagt dette, der tildels har været Ledstjernen for Udvalgets Flertal. Jeg tror ikke, man kan sige, at vi have været særlig ængstelige i vor Fremgangsmaade. Vil man tage alle disse Spørgsmaal — af hvilke jeg vel kan lade ude af Beragtning de sidste 5—6 Punkter paa Marineministeriets og Krigsministeriets Regnskab, hvor det ganske vist dreier sig om større Summer, men med Hensyn til hvilket der ikke kunde være Tvivl om vor Stilling efter det Standpunkt, vi stillede os paa i Hjør — tør jeg sige, at de, naar man ser bort fra Spørgsmaalet om Amtmandsboligen paa Færøerne, for den langt overveiende Del kun ere Lapperier. Det forekommer mig derfor, at der ikke er Grund til at tage alle disse Forbehold, men derom kunne naturligvis Meningerne være forskellige. Med Hensyn til Ordet „Forbehold“ skal jeg bemærke, at det i det Hele taget ikke for mig kommer an paa Ord; jeg lægger ikke Vægt paa, om man bruger det ene eller det andet Ord, naar blot Meningen er klar, og jeg tror nok, at Meningen her har været klar. Jeg har ikke taget Ordet „Forbehold“ — og det fremgaar jo ogsaa af, hvad det ærede Medlem fremsførte — i den Betydning, hvori han har taget det. Naar jeg har læst Overstrifterne over Forslagene til Rigsdagsbeslutninger og set, at der staaar „Forbehold“ og „Udtalelser“, har jeg stundom sagt til mig selv: Hvad vil det nu sige? Er det en Udtalelse eller et Forbehold? Jeg har da tænkt: Na ja, det er en Skjønssag, tildels ere de to Ord Synonymer, tildels ere de forskellige. Det var jo meget klart, hvad det ærede Medlem fremsførte om, hvad der var Udtalelser, og hvad der var Forbehold, og det er ogsaa meget muligt, at mit Brug af Ordet „Forbehold“ kan være uoverensstemmende med tidligere Praxis; derom veed jeg Intet. Men selve dette Thing og tillige det andet Thing have vedtaget Beslutninger over Statsregnskaber, hvor de have brugt

baade „Forbehold“ og „Udtalelser“, skjøndt der ikke var Tale om Andet end „passere“, hverken noget „ikke passere“ eller nogen Henviisning til næste Aars Statsrevisorer. Jeg skal i saa Henseende henvise til Rigsdagsbeslutningen med Hensyn til Statsregnskabet for 1879—80. Om denne blev Folkething og Landsting enige, og det hedder der, at „med nedestaende Forbehold og Udtalelser frastriver Rigsdagen sig at gjøre Ansvar gjældende“, og disse „Forbehold og Udtalelser“ bestode i 6 „passere“. Dermed vil jeg ikke sige, at det er rigtigt, men jeg vil blot gjøre opmærksom paa, at Sprogbruken er meget vaklende, og at der haves Beslutninger af Rigsdagen, hvori der er brugt baade „Forbehold“ og „Udtalelser“, uagtet der ikke foreligger noget „ikke passere“. Jeg lægger som sagt ikke megen Vægt derpaa, men jeg mente dog at skylde mig selv at gjøre opmærksom derpaa, siden det ærede Medlem mente, at jeg havde brugt Ordet „Forbehold“ i en urigtig Betydning. Nu glæder det mig meget, at det ærede Medlem, paa hvis Opfattelse med Hensyn til Statsrevisionen jeg lægger megen Vægt, dels paa Grund af, at han tidligere har været Statsrevisor, dels paa Grund af hans Skarpsindighed og lange Deltagelse i Rigsdagslivet, kun med Hensyn til et enkelt Punkt har troet at maatte være af en anden Opfattelse end Udvalgets Flertal, og det ikke efter Mindretallets Motivering. Jeg tror, at der med Hensyn til dette Punkt kunde være Grund til at skjelne mellem selve det foreliggende Spørgsmaal og det almindelige Spørgsmaal om, hvilken Betydning der skal tillægges Udgifter efter Højesteretsdom. For det foreliggende Tilfælde forekommer det mig rigtigt, at selv om Alt, hvad det ærede Medlem anførte, maatte være fuldstændig rigtigt, maa det høie Landsting alligevel komme til Flertallets Resultat, nemlig om ikke ifølge nogen af de Betragtninger, som ere blevne anførte af Udvalgets Flertal, saa ifølge en særlig Omstændighed, som jeg igaar kom ind paa, men som jeg skal tillade mig at gjentage, idet muligvis adskillige ærede Medlemmer have overhørt det. Jeg bragte nemlig i Erindring, at den Højesteretsdom, som der her er Tale om, faldt i Slutningen af Januar Maaned, altsaa henimod Slutningen af vedkommende Finantsaar, at de Udbetalinger, som denne Dom nødvendiggjorde til en hel Mængde Pensionister, krævede en stor Mængde Beregninger, og at man i vedkommende Regjeringskontor først blev færdig med disse Beregningen i Mai, medens Tillægsbevillingsloven det Aar var af 18de April. Det mener jeg dog, at hvad man saa end antager i Almin-